

KL's hørings svar på udkast til lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand

KL sender hermed hørings svar på udkast til lovforslag til håndtering af terrænnært grundvand.

KL takker for høringen. Det er med glæde, vi kan se en klar opdeling af opgavens ansvarsområder, og vi bifalder deling af planlægning og udførelse. Loven imødekommer et behov som både private lodsejere, kommuner og spildevandsforsyningerne har fremført længe.

KL's hørings svar er organiseret således, at der først er generelle bemærkninger til udkastet som helhed, og derefter i sektioner tekstnære bemærkninger til de enkelte ændringer i eksisterende love.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af hørings svaret inden for hørings fristen. Der tages derfor forbehold for den efterfølgende politiske behandling af hørings svaret.

Generelle bemærkninger

Lovforslaget består af en række ændringer i eksisterende love og bekendtgørelser, som samlet set betyder, at kommunerne i deres spildevandsplaner udpeger områder, hvor terrænnært grundvand er et problem. Spildevandsforsyningerne vurderer, hvilke fysiske tiltag der kan afhjælpe problemet og beregner den samfundsøkonomiske konsekvens af projektet. Hvis der er samfundsmæssig gevinst, får selskabet forsyningspligt (pligt til indsats mod det terrænnære grundvand) i området, og skal efter aftale med kommunen udarbejde en tid- og projektplan, samt søge relevante tilladelser til gennemførelsen af projektet. Alle omkostninger dækkes via vandtaksterne. Indsatsen afgrænses til områder, der i dag har, eller er planlagt for, regn- og overfladevand kloakering.

Fordeling af opgaverne, og systematikken i processerne, der leder frem til indsatsen er på linje med de forslag KL tidligere har fremsat.

Det er en stor ny opgave at få udpeget områder til håndtering af terrænnært grundvand. Data om mængder og vandkvalitet er sparsomme, og de praktiske erfaringer er få. Det skal blot, for at nævne nogle af opmærksomhedspunkterne, sikres, at der ikke er tale om havvand eller vandløbsvand, at der ikke er jordforurening, der risikerer at blive mobiliseret, at der ikke er habitatområder, beskyttet natur eller vandløb der påvirkes (det

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

er en erfaringsmæssigt ret stor opgave, der falder ind under VVM-reglerne, og som stiller krav til hydraulisk modellering), at den primære grundvands-/drikkevandsressource ikke forringes/formindskes.

Vi ser frem til at hjælpe borgene, samarbejde med selskaberne og takker for det tilbud Miljø- og Ligestillingsministeriet har fremsat om hjælp og vejledning til de kommuner/selskaber, der vil påbegynde opgaven allerede inden lovens forventede vedtagelse d. 1/7/2025.

Der bliver behov for ministerier og styrelses stillingtagen til en række eksisterende udfordringer omkring udledningstilladelser, samfundsøkonomiske beregninger og forholdet mellem natur og klimatilpasning i øvrigt. Vi imødeser derfor de lovede bekendtgørelser og vejledninger i god tid inden lovens ikrafttræden.

En stor del af lovforslaget handler om den økonomiske regulering af spildevandsselskaberne. KL har den holdning, at selskaberne skal have fuld dækning for deres udgifter til denne nye opgave. KL følger arbejdet i Vandreguleringsudvalget, og i den pågående evaluering af serviceniveaubekendtgørelsen og omkostningsbekendtgørelsen. Vores interesse er helt overvejende, at der ryddes ud i reglerne, at ressourcerne anvendes på den opgave, der skal løses, og i mindre grad på kontrol og indberetning.

Anvendelse af en samfundsøkonomisk model som rettesnor for vurdering af projekternes rentabilitet hilser vi velkommen, og ser også positivt på intentionen om, at de skal følge den model, der kendes fra serviceniveaubekendtgørelsen. Men vi opfordrer kraftigt til at forenkle modellen til et niveau, hvor kravene til præcision i beregninger afstemmes med de usikkerheder, der i øvrigt er på forholdene omkring terrænnært grundvand.

Tidsplanen for opgaven finder vi presset og optimistisk. Som det fremgår af lovforslaget, er der en del uafklarede forhold, som afventer nye bekendtgørelser. Dertil kommer en række fysiske elementer om mængder, metoder og kemiske kvaliteter i vandet. Endelig skal kommunerne overholde diverse frister for politisk behandling og høringer. Vi vil foreslå tidsfrister på to gange tre år i stedet for de to gange halvandet år i forslaget. Alternativt at udpegningen i første runde ikke er en del af den normale spildevandsplanlægning, men et særlig tiltag, der giver mulighed for at udvælge et mindre antal lokaliteter som pilotprojekter, for at få erfaringer med hele processen og samarbejdet med spildevandsselskaberne og borgerne.

Kommunerne har ønsket denne mulighed for indsats mod det terrænnære grundvand, og vil naturligvis påbegynde opgaven så hurtigt som muligt. Men det kan ikke skjules, at det på det foreliggende regelgrundlag, og vores kendskab til de fysiske/kemiske udfordringer kan vise sig, at vi udfører spildt arbejde, som kunne undgås ved at arbejde med pilotprojekter. Det er vores vurdering, at vi med denne tilgang samlet set kommer hurtigere i gang, henter erfaringer og undgår spildt arbejde.

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 6

KL ønsker, at det af loven fremgår, at der skal være en evaluering af lovens virkning efter 5-7 år.

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 6

Miljøbeskyttelsesloven, lovforslagets §1

Tidsfrister for planlægning

Det er prisværdigt, at de nye regler indarbejdes i eksisterende lovgivning. Det gør alt andet lige, at vi kan bruge vores erfaringer. Derfor undrer det også, at tidsfristen for første plan er vedtagelse indenfor halvandet år. Vores erfaringer med eksisterende tillæg til spildvandsplaner er, at det tager mindst et år at få tekniske vurderinger, miljøvurderinger, politisk vedtagelse og høringer gennemført. Dette gælder for standard opgaver, men nu står vi med et nyt regelsæt, med vand af ukendt kvalitet og delvist også ukendte mængder. Ved planens vedtagelse er projektets udformning, fysiske påvirkning og eventuelle udfordringer med rensning og udledning ikke kendte. Det vil betyde, at vores miljøvurdering vil bestå af en række ubekendte og ubesvarede spørgsmål til projektet. Denne usikkerhed vil i næste trin blive overført til spildevandsselskabernes projektering og beregninger af samfundsøkonomi. Usikkerhed påvirker vurderingen af omkostningerne i opadgående retning, og derfor får vi et misvisende billede af forholdet mellem omkostninger og gevinster.

Kommunerne deler regeringens ønske om at skabe fremdrift i denne opgave, men vi ønsker ikke at planlægge for planlægningens skyld. Vi mener, det skal være muligt for kommunerne og spildevandsselskaberne at foretage en fagligt forsvarlig undersøgelse af udvalgte cases, herunder foretage vandanalyser og pejlinger af grundvandet. Med de erfaringer kan den samlede udpegning igangsættes, og samtidig kan de første projekter (ovennævnte cases) forventes igangsat.

Vi forudser også, at hastværket vil betyde udpegning af flere områder, som efterfølgende igen skal tages ud af spildevandsplanerne, fordi samfundsøkonomiske beregninger tilsiger det. Det vil være uheldig spild af planarbejde, projektskitsering/samfundsøkonomiske beregninger, og uheldigt i forhold til de borgere, der havde set frem til en kollektiv indsats til løsning af deres problem.

Er der tale om spildevand eller drænvand?

Som det fremgår på side 10 i udkastet, er spildevand og almindelig drænvand (vand fra markdræn), let at definere ud fra deres oprindelses sted, og reguleres derfor efter forskellige regler. Når vi fremover skal håndtere det opstigende grundvand, kan kommunerne ikke tage udgangspunkt i vandets oprindelse. De skal istedet vurdere vandets kemiske kvalitet, og derefter afgøre, hvilket regelsæt der skal reguleres efter. Da ingen på nuværende tidspunkt kender vandkvaliteten, og projekternes økonomi i høj grad bliver påvirket af vandkvaliteten, og deraf følgende krav for rensning og udledning, står vi i et dilemma. Skal vi haste løsninger igennem, med en antagelse om, at vandet har spildevandskvalitet, og derfor skal håndteres som sådan, altså omkostningstungt. Eller tør vi satse på en god ren vandkvalitet, og derfor vælge en billigere løsning?

Udarbejdelse af udledningstilladelser er et kendt problem - det gælder både problemer med vandkvaliteten, herunder miljøfremmede stoffer, og kvantitetsproblem i vores vandløb. Vandområdeplanerne og de seneste

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 6

klagenævnsafgørelser viser nogle af det komplicerede vurderinger kommunerne står overfor, når de skal give udledningstilladelser.

Derfor efterlyser KL en grundig vejledning til kommunerne omkring samspillet mellem vandkvalitet og regulerings form.

Mere specifik kan man spørge: Vil der komme en vejledning om udformning af udledningstilladelse for terrænnært grundvand inden loven træder i kraft?

Forsyningspligt og samfundsøkonomiske beregninger

Det er vigtigt at bekendtgørelsen om de samfundsøkonomiske beregninger kommer umiddelbart efter lovens fremsættelse. Og at reglerne indeholder substantielle lettelser i forhold til de gældende metoder i serviceniveaubekendtgørelsen. Med henblik på, at planerne og beregningerne skal offentliggøres, skal det være enkelt og gennemskeligt for borgerne, hvad Spildevandsselskaberne har foretaget af beregninger. Vi må imødesee en stor interesse fra borgerne - ikke mindst dem der ikke får en kollektiv løsning på baggrund af den samfundsøkonomiske beregning.

Om dette emne i øvrigt, vil KL fremføre sine holdninger i Kontaktudvalget for Vandreguleringsudvalget.

Lov om Vandforsyning, §2

Det er positivt at loven nu omfatter alle former for udledninger.

Omfanget og lovliggørelse/godkendelse af eksisterende udledninger er ukendt. Vi har den opfattelse, at det i høj grad gælder grundvandssænkninger omkring bygninger og infrastruktur som motorveje og broer/tunneller, og metro. Det håber vi at få afdækket de kommende år, herunder hvilke krav der kan stilles til disse udledninger.

På side 23 øverst står følgende: "Den for hvis regning eller i hvis interesse bortledning m.v. foretages, er erstatningspligtig på objektivet grundlag for skader". KL forstår de nye regler således, at spildevandsselskaberne bærer dette ansvar. Vi ønsker afklaring af, om det er korrekt forstået.

KL er helt uforstående overfor den vurdering, der foretages på side 23. Altså at kun halvdelen af kommunerne har problemer med terrænnært grundvand. Det har ikke direkte betydning for lovens udformning, men KL vil vende tilbage til uenigheden i forbindelse med den økonomisk høring.

KL ønsker en snarlig teknisk analyse af konsekvenser ved at sænke krav om tilladelser fra 100.000 m³ til 10.000 m³. Vi er ikke nødvendigvis imod ændringen, men ønsker en mere grundig udredning end den, der fremgår af bemærkninger til loven.

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 6

Dato: 18. december 2024

Sags ID: SAG-2024-04844
Dok. ID: 3527140

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 6

Lov om betalingsregler for spildevandsselskaberne, lovforslagets §3

Det er positivt, at lovforslaget lægger op til nyttiggørelse af det opsamlede drænvand, og vi opfordrer til, at der gøres mere for at fremme udviklingen af metode til anvendelse, og at man fjerner eventuelle forhindringer for nyttiggørelse. Vi har set eksempler på anvendelse af vandet til varmeveksling, og vi håber, at loven kan bringe flere nye anvendelser i spil. Vi kan spare på vores drikkevandsressource, hvis vi nyttiggør drænvandet.

Vi ser også positivt på bemærkningerne om synergi i projekterne. Det vil betyde flere løsninger, der på samme tid tjener flere formål, og derved reducerer omkostningerne og højner nytten.

KL glæder sig på kommunernes vegne til at få de gode intentioner i denne lov ud at virke hos de borgere, der lige nu står med store problemer som følge af stigende grundvandsstand.

Med venlig hilsen

Lars Kaalund, Chefkonsulent